

digitale nieuwsbrief
cultuurhistorische vereniging
heemkundekring De Driehornick
Nuenen-Gerwen-Nederwetten

Website: www.driehornick.nl

E-mail: info@driehornick.nl

nummer 50

1 november 2023

In deze nieuwsbrief:

- Van het bestuur
- In het nieuws
- Boeken bij heemkundekring te koop
- Lezing op donderdag 16 november
- Ontvangen objecten
- Limerick
- Website
- Gekiekt
- Uit onze bibliotheek
- Gezien in ons archief
- Uit tijdschriften van andere organisaties
- Activiteiten van derden

pagina:

1
5
7
8
8
11
11
12
14
15
17
20

VAN HET BESTUUR

50^e editie nieuwsbrief nieuwe stijl

Ruim vier jaar geleden zijn we met een nieuwsbrief nieuwe stijl begonnen. Voorheen werd er sporadisch een nieuwsbrief uitgegeven, maar niet maandelijks. Omdat het bestuur merkte dat er in het algemeen behoefte bestond om de leden meer te laten weten over de eigen vereniging is de nieuwsbrief nieuwe stijl gestart waarvan de eerste uitgave in oktober 2019 is uitgegeven.

Inmiddels is de digitale nieuwsbrief uitgegroeid tot een maandelijks uitgebreid info-blad over de eigen vereniging en maakt eveneens melding van activiteiten bij andere cultuurhistorische organisaties.

Op dinsdag 24 oktober jl. zijn de leden die structureel betrokken zijn bij de totstandkoming van de nieuwsbrief in het Heemhuis bij elkaar gekomen om onder het genot van een kopje koffie en een stuk Van Gogh Stoet stil te staan bij de 50^e editie van deze nieuwsbrief.

Roland leest voor uit de nieuwsbrief oude stijl uit 1996 [foto: Ruud Bovens]

Tenslotte werd de toekomst van de nieuwsbrief bezegeld met een drank door alle medewerkers [foto: Ruud Bovens]

Soms is het moeilijk om de nieuwsbrief gevuld te krijgen, dus

Ruud Bovens op zoek naar nieuws

En niet alleen naar nieuws, nee hij is ook nog dringend op zoek naar **leden die bereid zijn zo nu en dan een handje te helpen met poetswerkzaamheden**. U kunt zich hiervoor aanmelden via het emailadres secretaris@driehornick.nl

Ledenexcursie op woensdag 11 oktober jl.

Groepsfoto op het binnenplein van Rolduc [foto: Roland van Pareren]

Het mooie weer zou al een voorteken zijn van een zeer geslaagde excursie. Drieëntwintig leden hebben deelgenomen aan het bezoek aan Heemkunde Eygelshoven (Stichting Eygelshoven door de eeuwen heen) en Rolduc, beide in de gemeente Kerkrade gevestigd. 's Morgens is uitgebreid kennis genomen van de werkwijze in de voormalige kolenmijnen Laura en Julia in Eygelshoven.

Voor zover het nog niet bekend was, werd het nu meer dan ooit duidelijk hoe zwaar de mijnwerkers het hebben gehad. Velen moesten, het overigens goed betaalde werk, met een vroege dood bekopen.

's Middags kon volop worden genoten van het indrukwekkende interieur van de toegankelijke gebouwen van Rolduc alsmede de zeer gevatte en interessante historische rondleiding van gids Léon Sluijsmans. Om 16:30 uur werd het bezoek aan Rolduc met een kop koffie afgesloten.

Gezien de positieve reacties op deze excursie zullen we doorgaan met deze activiteit.

Boekenmarkt

Afgelopen zaterdag 14 oktober is de jaarlijkse boekenmarkt gehouden in ons Heemhuis.

Naast het verkopen van overtollige boeken aan geïnteresseerden voor een schappelijke prijs, heeft deze markt ook een gezelligheidsfactor. Immers bezoekers neuzen geduldig tussen de uitgestalde boeken en leggen contacten met andere bezoekers.

We hebben 25 bezoekers mogen begroeten. Naast de verkoop van enkele boeken uit onze reguliere voorraad werd er voor € 156,50 van de ingezamelde en verkregen boeken verkocht. Al met al, toch weer mooie extra inkomsten.

Lezingen

Afgelopen donderdagavond 19 oktober was het weer gezellig druk bij onze lezing in De Dassenburcht, die door Jan Timmers uit Gemert werd gegeven. De lezing ging over de ontwikkeling van boerderijen in Oost-Brabant. Ruim 40 leden waren aanwezig en er werden volop vragen gesteld. Het onderwerp, maar zeer zeker ook de manier van vertellen door de inleider, maakte deze avond weer tot een succesvolle lezingavond.

Jan Timmers (geheel rechts) bij het einde van zijn lezing [foto: Jan Cunnen]

Onze volgende lezing is op donderdag 16 november om 20 uur ook weer in De Dassenburcht, Jacob Catsstraat 1-3. Lees verder op pagina 8.

Rabobank supportactie

Begin oktober is de opbrengst bekend geworden van de Rabobank clubsupportactie. Dit jaar was onze opbrengst € 336,04 (34 stemmen). Hoewel deze lager is dan vorige jaren zijn we toch heel blij met deze extra opbrengst.

Ledenaantal

In oktober hebben drie leden opgezegd maar er meldden zich ook weer twee nieuwe leden aan. Dat zijn Martin Jaspers en Willy van Maasakkers.

We wensen hen veel nut en plezier met het lidmaatschap van onze vereniging. Hiermee komt het aantal leden ultimo oktober op 305.

IN HET NIEUWS

De LON heeft een vraaggesprek met Bart Brouwer, zoon van kunstenaar Hugo Brouwer, op video geplaatst. Klik hieronder op de link:

https://youtu.be/MYFb_Wj3Q70

HET ZICHTBARE RESTANT VAN HET KELDERGEWELF VAN KLOOSTER (OOK WEL PRIORI) HOOIDONK IN DE ACHTERTUIN VAN JEAN-PAUL BIERENS IN NEDERWETTEN. NAAR DIT RIJKSMONUMENT WIL DE HEEMKUNDEKRING NADER ONDERZOEK DOEN, OM TE ZIEN OF EN HOE HET BEHOUDEN EN OPENGESTELD KAN WORDEN. © ED NUENEN GAAT BETER ZORGEN VOOR ERFGOED; HEEMKUNDEKRING HOOPT NU OP MEER GELD

Nuenen gaat beter zorgen voor erfgoed

Heemkundekring hoopt nu op meer geld

Het erfgoed van Nuenen, Gerwen en Nederwetten krijgt voortaan betere bescherming. De gemeente heeft daarvoor duidelijkere regels opgesteld én gaat daar meer tijd aan besteden. De heemkundekring hoopt nu vooral ook op meer geld. Simon Rood 06-10-23, 19:00 Bron: ED • •

De nieuwe regels zijn overigens niet heel spannend. Het is vooral dat op het gemeentehuis nu alle voorschriften en wetten die al golden rondom monumentenzorg samenkomen in één groot handboek. Dat voorkomt misverstanden én zorgt ervoor dat de gemeente sneller kan handelen. Dat laatste is van belang als bijvoorbeeld bij een bouwplan archeologische vondsten in de grond blijken te zitten. Door de invoering van de Omgevingswet in 2024 kunnen bouwers sneller aan de slag, dus is het voor een gemeente van belang dat zij op tijd onderzoek kan laten doen naar mogelijk waardevolle historie in de bodem. Deze week stemde de gemeenteraad onder voorbehoud in met duidelijkere regels voor het zogeheten erfgoedbeleid. Dat stemt heemkundekring De Driehornick positief. Voorzitter Roland van Pareren hield vorige maand nog een vurig pleidooi voor beter behoud van de historie in de gemeente. Heemkunde zou graag geld zien. Naast duidelijkere regels, gaat de politiek ook akkoord met meer mankracht op het gemeentehuis voor taken rondom erfgoedbehoud. Die capaciteit groeit in 2024 van 0,15 naar 0,55 voltijdbaan. Ook dat kan op applaus rekenen van de heemkundekring, al hoopt de vereniging op méér. Vooral geld is welkom, zodat de historici wat projecten kunnen uitvoeren. De Driehornick zou bijvoorbeeld graag de keldergewelven van het Klooster van Hooidonk, de Romeinse nederzetting bij de Dommel en de middeleeuwse waterput op Luistruik voor het publiek zichtbaar en toegankelijk maken. Heemkundekring De Driehornick begint overigens binnenkort een onderzoek, zo laat zij weten in haar laatste nieuwsbrief. De kelders liggen in de achtertuin van Jean-Paul Bierens in Nederwetten. Die was onlangs verrast te horen dat het onderzoek ging plaatsvinden, maar werkt graag mee.

BOEKEN HEEMKUNDEKRING

Architect Lambert de Vries

Lambert de Vries (1875-1939). Architect in Zuidoost-Brabant met praktische inslag en smaakgevoel

Auteurs: *G. van Hooff en M. Kruidenier*

Een uniek boek over een bevlogen architect.

Met nooit eerder gepubliceerd beeldmateriaal.

Bij heemkundekring De Driehornick verkrijgbaar á € 14,95

Veertig jaar lang gaf architect Lambert de Vries (1875-1939) mede vorm aan het nieuwe uiterlijk van Helmond en omgeving. Geboren en getogen in Someren, als jongste in een groot landbouwersgezin, werd hij samen met zijn broer Graard actief in het bouwvak.

Het werk van Lambert de Vries was veelzijdig. Scholenbouw was een van zijn specialiteiten, maar daarnaast tekende hij ook talloze andere bouwwerken, zoals bedrijfsgebouwen, winkelpanden, villa's en een enkele pastorie en kerk. Qua omvang was zijn werk voor de volkswoningbouw het grootst, niet alleen in Helmond, maar ook in Geldrop, Mierlo-Dorp en in Veghel. Lambert de Vries was ook de architect van de scholen in Gerwen en Nederwetten en de Aloysiusschool (jongensschool) in Nuenen. Bovendien zijn ook de woningen voor het schoolhoofd Janssen in Nederwetten en Van de Schoor in Nuenen door hem ontworpen. De gebouwen zijn in de stijl van de Amsterdamse School. Kenmerkend voor de Amsterdamse School is het gebruik van veel baksteen en het toepassen van versieringen in baksteen.

Een bijzonder, jaren durend project in de laatste jaren van zijn werkzame bestaan, was de restauratie van Kasteel Asten.

Ondanks zijn belang binnen de (regionale) architectuurgeschiedenis is de naam Lambert de Vries bij velen onbekend.

Deze rijk-geïllustreerde monografie wil hierin verandering brengen.

De Opwettense Watermolen van Piet-Hein van Halder.

We hebben voor u een partij kunnen inkopen waardoor de prijs lager is dan normaal, namelijk € 20 i.p.v. € 25. Voor leden zelfs nog lager, nl. **€ 17,50**. U kunt hiervoor terecht in het Heemhuis, Papenvoort 15-a, elke dinsdagochtend van 9.30 tot 12 uur.

Voor alle boeken die door heemkundekring De Driehornick zijn uitgegeven en nog te koop zijn, raadpleeg onze website onder tab. DRIEHORNICK (bovenste werkbalk) en vervolgens onder VERKOOP BOEKEN.

DRIEHORNICK-LEZING OP DONDERDAG 16 NOVEMBER OM 20 UUR IN DE DASSENBURCHT, JACOB CATSSTRAAT 1-3.

Donderdag 16 november a.s. bent u weer om 20 uur welkom in De Dassenburcht aan de Jacob Catsstraat voor een Driehornick-lezing van heemkunde De Driehornick.

Ineke Strouken zal haar inleiding houden over Tradities.

Tradities hebben alles te maken met identiteit. Toen koningin Maxima enkele jaren geleden zei: "Dé Nederlander bestaat niet", viel heel Nederland over haar heen. Ineke Strouken kijkt in haar lezing naar de tradities die tot onze Nederlandse en Brabantse identiteit horen. "Als je toeristen in het buitenland ziet met een pak hagelslag, dan weet je dat het Nederlanders zijn". Hoe komt dat? Samen met de aanwezigen gaat Ineke Strouken nadenken over: Welke tradities brengen de identiteit van uw gemeente tot uiting? Wat is het immaterieel erfgoed dat u wilt doorgeven aan de toekomst?

Iedere traditie heeft een historisch verhaal. Waarom hangen wij bijvoorbeeld de vlag uit als iemand geslaagd is? Gedurende haar hele lezing vertelt Strouken de achtergrondverhalen van tradities die wij allemaal kennen. Dat is een feest van herkenning.

U ontvangt nog een aparte mail over deze lezing met nadere gegevens over Ineke Strouken.

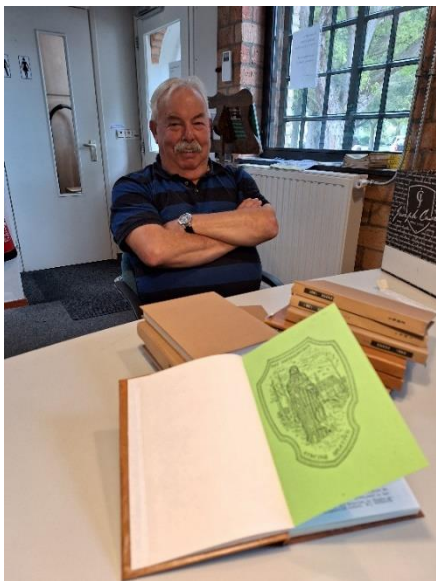
ONTVANGEN OBJECTEN

In oktober ontvingen we weer veel interessante objecten:

Redacteur Maikel van der Heijden, van De Nuenense Krant (rechts) overhandigt Roland van Pareren drie ingebonden jaargangen van De Nuenense Krant, de jaren 2020, 2021 en 2022.

[foto: Ruud Bovens]

Via ons lid Piet van de Laar ontvingen we van **Henry van de Griendt** (de dit jaar overleden redacteur van wijkblad Enode) de ingebonden jaargangen van het wijkblad Enode (vroeger Groene Boekje genoemd) van de jaren 1979 t/m 1990.

Piet van de Laar [foto: Ruud Bovens]

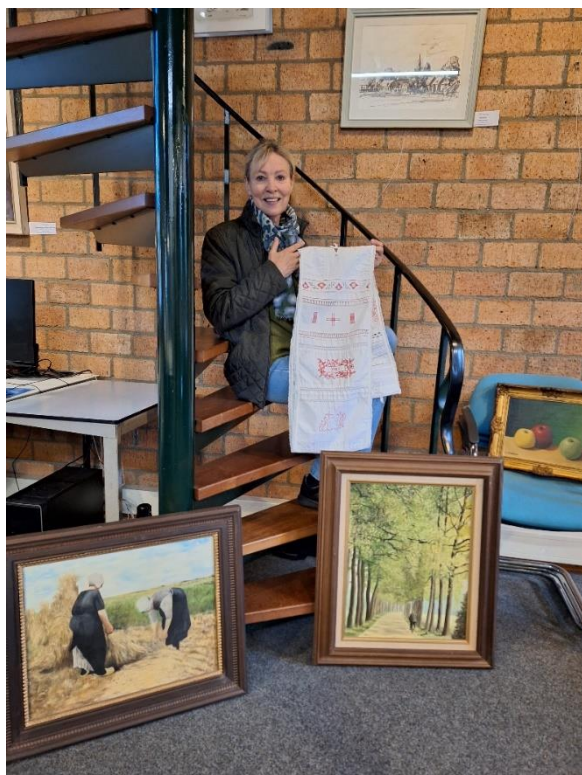

Van **Paulien Lijten** kregen we een ingelijste oude foto van de oude St. Clemenskerk in Gerwen met daarop nog zichtbaar de oude pastorie.

Paulien Lijten [foto: Ruud Bovens]

Van ons lid **Mieke van de Molengraft-Linders** kregen we twee schilderijen van haar vader Ad Linders. Moeder met kind aan zee (à la Millet) en Boerderij met schapen aan een beek.

Bettine van Rooij-Linders staat drie schilderijen af die door haar vader Ad Linders zijn gemaakt (twee vrouwen met korenschoven op het land (à la Millet); laantje in het Nuenens Broek en stillevens met drie appels (Nuenen-Gerwen-Nederwetten).

Ook schenkt zij een merklap die in 1907 door haar oudtante Jules Prinsen is gemaakt.

*Bettine van Rooij-Linders
[foto: Ruud Bovens]*

Van ons lid **Martien Smits** kregen we oude ingelijste foto's en een herinneringsbord van de gemeente van Stal De Linde

Martien Smits met kleinzoon Gijs [foto: Ruud Bovens]

LIMERICK VAN GERARD DE LAAT

Ne noeste sik út de heemkundekring
Schréft óvver de mens, dè is écht zén ding
Hèij vrôgt dan, buite kijf
Iemes hémd van 't lijf
Die wordt dan B-BN'er mi achting

U kunt deze limerick ook beluisteren door op deze link te klikken:

<https://driehornick.nl/immaterieel-erfgoed/b-bner-bietje-bekende-nuejnenaar/>

WEBSITE

Bezoek regelmatig onze website.

Het is bepaald de moeite waard om onze website regelmatic te bezoeken. Dan blijft u op de hoogte van de interessantste berichten over en van onze vereniging:

www.driehornick.nl

In oktober zijn de volgende artikelen op onze website geplaatst onder:

IMMATERIEEL ERFGOED,

categorie: **Ereburgers:**

- Pastoor Hermanus Aldenhuijsen;
- Gemeentesecretaris Theo de Rooij;
- Vincent van Gogh.

De site is uitgebreid met een zgn. **LEDEN**-pagina. De informatie hier is exclusief voor leden. Om deze LEDEN-pagina in het menu te kunnen zien, dient u zich wel eerst aan te melden via INLOGGEN/REGISTREREN. De LEDEN-pagina vereist toegang via gebruikersnaam en wachtwoord. Velen hebben zichzelf al aangemeld door een eigen zgn. LEDEN-account aan te maken. Zij hebben dat met zowel een zelf gekozen gebruikersnaam als wachtwoord gedaan. Het wachtwoord is uiteraard strikt privé en door niemand in te zien.

Een account is het leukst als die ook voorzien is van een pasfoto. Als u (als lid) onverhoopt nog geen account heeft op de website dan kunt u die dus zelf nog aanmaken via de [menu-optie INLOGGEN](#) en de knop 'Registreren-Leden'.

Van sommige werkgroepleden hebben wij bestaande accounts, als voorbeeld, al voorzien van een foto. U kunt die gegevens van uw account-profiel inclusief foto te allen tijde zelf wijzigen of aanvullen.

Zo kunt u zelf bepalen of uw telefoonnummer en/of e- mailadres zichtbaar zijn voor andere leden die een account hebben voor de ledenpagina. Als u expliciet niet bereikbaar wilt zijn (wat jammer is voor de interne communicatie) kunt u bijvoorbeeld uw telefoonnummer leeg maken. Wij wachten met belangstelling op uw aanmelding.

GEKIEKT

GEZIEN IN ONZE BEELDBANK

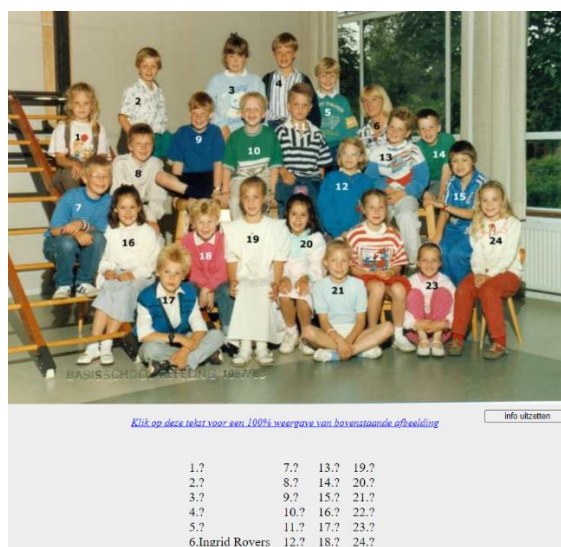
Schoolfoto's op onze beeldbank (ZCBS)

De laatste maand hebben we diverse klassenfoto's van leerlingen van de basisscholen De Refeling, De Nieuwe Linde, De Triangel en De Crijnsschool op onze beeldbank geplaatst. Van De Crijnsschool hebben we de bijbehorende namen, op een enkele na, zo goed als compleet. Van de andere drie scholen ontbreken er nog veel. Wellicht hebben uw kinderen/kleinkinderen op één van deze scholen gezeten en kunnen ze zich nog namen herinneren. Uw hulp hierbij stellen we zeer op prijs. De informatie kunt u, zoals onderstaand vermeld, aan ons doorgeven.

KLIK op <https://beeldbanknuenen.nl/cgi-bin/beeldbank.pl>

Type in het kader bij ZOEK OP: Refelingschool, Triangel, Nieuwe Linde basisschool of Crijnsschool en daarna op ZOEKEN

Alle foto's die we van deze school in onze beeldbank hebben worden nu getoond. Klik op de foto die u wilt zien.

Alle kinderen zijn voorzien van een nummer.

In ons voorbeeld ziet u aan de vraagtekens bij de nummers, dat van deze groep nog veel namen ontbreken (Let op! Dit is een voorbeeld, van veel groepen ontbreken nog namen).

Weet u een naam? Ga dan naar de onderzijde van deze pagina en klik op FORMULIER VOOR AANVULLENDE INFORMATIE

Heeft u aanvullende informatie over bovenstaande foto?

Wij vernemen dat zeer graag van u via het [formulier voor aanvullende informatie](#)

Onderstaande pagina verschijnt.

Homepage HDH → Collectie Foto's HDH → Reactieformulier

Reactieformulier website bezoeker

Database nr. : 7415
Foto nummer : 7415.jpg
Titel : Refelingschool
Plaats/Straat : Nuenen
Buurtschap/Wijk : Refeling
Adres (of locatie) : Bosgorsstraat 1
Datering : 1987-1988
Fotograaf/Vervaardiger : Vandenberg Geldrop
Beschrijving : Leerkracht Ingrid Rovers

Heeft u aanvullende informatie over nevenstaande foto?
Wij vernemen dat zeer graag van u!
De gegevens kunt u vermelden op het onderstaand formulier.
Door het opgeven van naam, tel. en/of e-mail adres, kunnen wij met u contact opnemen bij eventuele onduidelijkheden. Deze gegevens worden ook automatisch ingevuld wanneer u dit formulier de volgende keer weer gebruikt.
Deze gegevens zullen vanzelfsprekend nooit, op welke manier dan ook, aan derden beschikbaar worden gesteld.

Uw gegevens:

Uw naam : (verplicht veld)
Plaats :
Telefoon :
E-mail : (verplicht veld)

Aanvullende informatie foto:

[Verstuur formulier](#)

Vul uw gegevens in. Het betreffende nummer met de naam van de leerling vermeldt u in het kader AANVULLENDE INFORMATIE FOTO.
KLIK daarna op VERSTUUR FORMULIER

Hierna ontvangen de medewerkers van de Beeldbank uw bericht als onderstaand en wordt de Beeldbank aangepast.

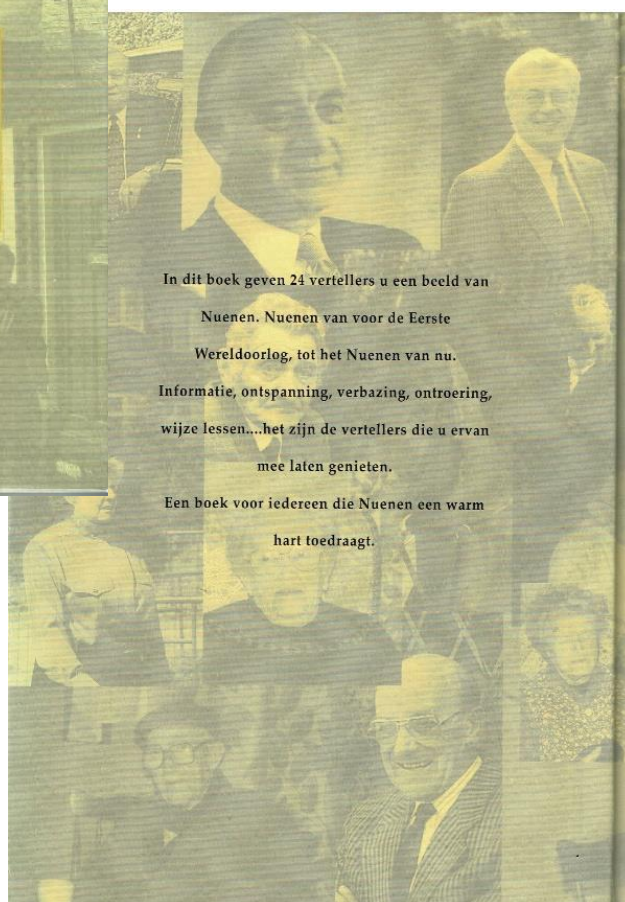
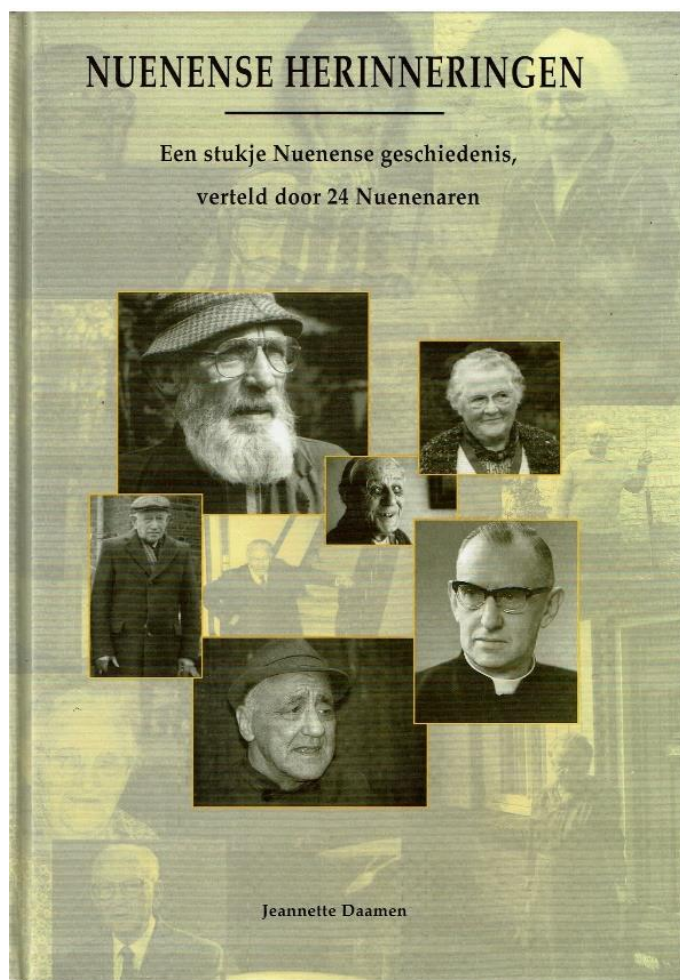
☐ zcb@beeldbankn... 8-10-2023
[DKIM] ZBBS-REACTIE : Arman...
== 8 oktober 2023 (23:24:29)
== 7478 == 7478.jpg == ==...

☐ zcb@beeldbankn... 8-10-2023
[DKIM] ZBBS-REACTIE : Arman...
== 8 oktober 2023 (23:14:09)
== 7423 == 7423.jpg == ==...

☐ zcb@beeldbankn... 8-10-2023
[DKIM] ZBBS-REACTIE : Judith ...
== 8 oktober 2023 (19:45:28)
== 7433 == 7433.jpg == ==...

UIT ONZE BIBLIOTHEEK

Deze maand brengen de bibliothecarissen het volgende boek onder uw aandacht.

GEZIEN IN ONS ARCHIEF

DOOR: JOKE VAN OUWERKERK-VAN ECK

Jan van Hombergh, 8 april 1886, 25 jaar burgemeester van Nuenen, Gerwen en Nederwetten

Luisterrijke Feestviering
BIJ GELEGENHEID VAN
HET 25 JARIG BESTUUR
van den Edel Achtbaren Heer
J. van Hombergh
als **Burgemeester van Nuenen, Gerwen en Nederwetten,**
op **Donderdag 8 April 1886.**

's Voormiddags
ten 8 Ure.

Bijeenkomst der verschillende Corporatiën,
deelnemende aan- en regeling van den Allego-
rischen Optocht, op het Kerkplein.

Ten 9 Ure.

Ontvangst van den Burgemeester, door Leden
van den Gemeenteraad en de Feestcommissie.
Salvo's van het geschut, luiden der klokken.
Inspectie van den Optocht door den Burge-
meester.

Ten 9 1/2 Ure.

Allegorische Optocht.

De Optocht vertrekt aan het Kerkplein, gaat
vervolgens door Boord, Nederwetten en Gerwen
en bij terugkomst door de kom der Gemeente
Nunen.

Aanbieding te Nederwetten en Gerwen van
den Eerewijn, in de daartoe bestemde feestlocalen.

's Namiddags
ten 12 1/2 Ure.

Terugkomst van den Optocht te Nunen.
Aanbieding ten Raadhuis van den Eerewijn en
der Geschenken van de Leden van den Gemeen-
teraad, der Ingezeten en der verschillende
Corporatiën.

Ten 1 1/2 Ure.

Voortzetting van den Optocht, door de kom
der Gemeente en begeleiding van den Burge-
meester naar zijne woning.

Ten 3 Ure.

Receptie, te houden door den Burge-
meester, voor Autoriteiten en Particulieren, ten
Raadhuis.

Serenade door de Harmonie- en Zang-
Gezelschappen.

KINDER-CANTATE.
Ten 4 1/2 Ure.

VOLKSVERMAKELIJKHEDEN.
Mastklimmen, Sprietloopen, Ton-
steken, Zakloopen, Broodjeshappen
enz. enz.

Oplaten van LUCHTBALLONS.

's Avonds
ten 7 Ure.

Schitterende Illuminatie
van het Raadhuis, het Feestterrein en verschil-
lende Particuliere woningen.

Muziek-Uitvoeringen
door de volgende Gezelschappen:
De Harmonie „De Vooruitgang” van Nunen.
„ „ „Oefening en Volharding” van
het Eeneind.
Het Zanggezelschap „Euphonia” van Neder-
wetten.

Verlichting door Bengaalsch Vuur.

Zie ommezijde.

Typ. J. C. NEISZEN & Co. — Rotterdam.

PROGRAMMA

van den

Allegorischen Optocht.

1. Een Wapenheraut van *Nunen* geflankeerd door twee Pages. Allen te paard.
2. Harmonie-Gezelschap „de Vooruitgang” van *Nunen*, met banier.
3. Gardes d'honneur van *Nunen*.
4. Feestcommissie.
5. Burgemeester, Wethouders en Secretaris, gezeten in een open rijtuig, bespannen met twee paarden. Aan iedere zijde van het rijtuig een garde d'honneur.
6. Leden van den Gemeenteraad, in rijtuig.
7. Handboogschutters Gezelschap „Gloria Sorano” van *Nunen*, met wapens en banier.
8. Handboogschutters Gezelschap „Rozenjacht” van *Gerwen*, met wapens en banier.
9. Handboogschutters Gezelschap „Concordia” van *Nederwetten*, met wapens en banier.
10. Handboogschutters Gezelschap „Ons Genoegen” van *Nunen*, met wapens en banier.
11. Wagen der verschillende Ambachten.
12. Zanggezelschap „Euphonia” v. *Nederwetten*.
13. Standaard-drager der Gilden, te paard.
14. Gilden van „St. Anna” van *Nunen*, „St. Catharina” van *Boord*, het „H. Kruis” van *Gerwen*, en „St. Anna” van *Nederwetten*, met vaandels, trommelslagers enz. enz.
15. Wagen der Weverij.
16. „St. Severus” Gilde van *Gerwen*, met banier en insignes.
17. Kaartgezelschap van *Nederwetten*.
18. Harmonie-Gezelschap „Oefening en Volharding” van het *Eeneind*, met banier.
19. Vertegenwoordigers der Landbouw-Gezelschappen van *Nunen*, 't *Eeneind* en *Boord*, met banier.
20. Wagen voorstellende Landbouw, Vee- en Bijenteelt.
21. „Ambrosius” Gezelschap van *Nederwetten*.
22. Jagers in Costuum.
23. Scherpschutters-Vereeniging „St. Hubertus” van *Gerwen*.
24. Praalwagen met *Nunens* wapen en jeugd.
25. Gardes d'honneur van *Gerwen* en *Nederwetten*.

Namens de Feestcommissie:

J. DE KRUIJFF, President.

J. VAN COLL, Vice-President.

F. VAN DE NIEUWENHOF, Secretaris.

W. LINDERS, Penningmeester.

Typ. J. C. NEISZEN & Co. — Rotterdam.

Zie ommezijde.

UIT TIJDSCHRIFTEN VAN ANDERE ORGANISATIES

Tijdschriften die in september/oktober bij het Heemhuis binnenkwamen.

Wij keken deze tijdschriften door en troffen de volgende interessante artikelen aan.

Gemerts Heem Herfst 2023

De Waterstaatskerk in de Mortel

Precies 175 jaar geleden werd in De Mortel een nieuwe kerk gebouwd. Niet het gebouw dat we nu kennen, maar een zogeheten Waterstaatskerk. Het stond op de plek waar het huidige kerkhof is gelegen. Deze kerk heeft maar een korte periode bestaan en er zijn weinig afbeeldingen van bekend. Onlangs is in het rijksarchief een aantal archiefstukken opgedoken. Zij vullen de al bekende informatie uit het parochiearchief aan en werpen meer licht op de totstandkoming van deze kerk.

Helmonds Heem Herfst 2023

Een wandeling langs de Helmondse murals

De Helmondse binnenstad is de afgelopen jaren verrijkt met prachtige 'murals' (muurschilderingen). Liefhebbers van zogenoemde 'street art' worden in Helmond op hun wenken bediend. Mede dankzij stichting Carat word je tegenwoordig op de meest onverwachte plekken verrast met fraaie kunst.

Zo is onlangs de Kasteelpoort verrijkt met zes fraaie murals. Veel van deze muurschilderingen zijn geïnspireerd op het Helmond's verleden, zoals schilder Lucas Gasset en kasteelheer Hezelo van Helmond. Daarom leek het een goed idee om door middel van deze wandeling (± 4 km) de Helmondse murals eens extra onder de aandacht te brengen. Bij de meeste muurschilderingen vind je informatieborden met uitleg en achtergronden over de mural. Er is onderweg en na afloop is gelegenheid genoeg om een terrasje te pikken. Terloops voert de route ook langs Helmonds (industriële) erfgoed en beeldende kunst.

Johan Godard Biertempel

Schepen van Helmond en harde slavenhouder

In het vorige nummer van Helmonds Heem werd aangekondigd dat ook dit Heemkundeblad dit jaar aandacht zal besteden aan de vraag of ook Helmond in het verleden heeft geprofiteerd van de handel in en exploitatie van tot slaaf gemaakte mensen uit Afrika. Heel lang is immers gedacht dat Noord-Brabant en dus ook Helmond geen bemoeienis hebben gehad met de handel in slaven. Dat was meer iets voor de Hollandse en Zeeuwse handelssteden, met name Amsterdam, Rotterdam Vlissingen en Middelburg. Welnu, dit blijkt bij nader onderzoek toch niet zo te zijn.

Een weefdraad verplaatsen met een pufje lucht?

Een patent uit Deurne dat de wereld rond ging en nog steeds gebruikt wordt.

Deurne in het jaar 712-slot.

Hans van den Broek heeft in 7 artikelen inzicht gegeven wat er in het jaar 712 in en om Deurne gebeurde

Heem Son en Breugel herfst 2023

HET BEGIN VAN DE OORLOG; DE DUITSE OVERVAL, MEI 1940

Studenten uit Beekvliet, gijzelaars naar Beekvliet

In september 1939 viel Duitsland Polen binnen en voor Frankrijk en Engeland was dat het moment om Duitsland de oorlog te verklaren. Nederland mobiliseerde zijn troepen en dat had ook gevolgen voor Son en Breugel. In de raadsvergadering van 5 september 1939, waarbij een nieuwe Raad werd geïnstalleerd en twee nieuwe wethouders, Van Heeswijk en Latijnhouwers aantraden, wees burgemeester Schoepp op de hoogst ernstige omstandigheden. Zowel in Son als in Breugel werden manschappen ingekwartierd, niet altijd tot genoegen. Voor de rest probeerde ieder zo goed mogelijk de tijd door te komen. Er kwam wel een stop op de uitvoering van allerlei plannen, zoals de bouw van een nieuwe kerk in Son en een vaag plan voor een nieuw gemeentehuis tegenover de oude pastorie.

Heemschild Sint Oedenrode herfst 2023

De bende van de 'BLEKKE PLOEG'

De bende van de 'Blekke Ploeg' was een onschuldig lammetje vergeleken met de beruchte 18e eeuwse Bokkenrijders of de Bende van Oss die tussen 1888 en 1934 huishield. De 'Blekke Ploeg' maakte zich, in tegenstelling tot de twee andere bendes, niet schuldig aan moord, mishandeling, afpersingen en beroving. Dat ze behalve 'Blekke Ploeg' ook wel 'Ruitenbrekers' genoemd werd, wijst niet op niets of niemand ontziende boeven en het enige dat zij 'roofden' was af en toe een paar kippen. De 'Blekke Ploeg' bestond uit slechts een handvol jongelui die in een soort bendevorm Rooi in 1881 gedurende een paar maanden onveilig maakten. Het begon als een vorm van baldadigheid en deugnieterie met het ingooien van ruiten en het stelen van kippen. Maar al snel ging men een stuk verder en liep het uit de hand. Er werden namelijk ook huizen en boerderijen in brand gestoken. Het ging allengs van kwaad tot erger en van baldadigheden en deugnieterie kon niet meer gesproken worden: het werden misdrijven. Ondanks het feit dat de 'Blekke Ploeg' maar een paar maanden actief is geweest laat ze tot op de dag van vandaag een bijna onuitwisbare herinnering achter in het collectieve geheugen van Rooi.

In Brabant nr. 3

Wortels van innovatie

De machine-industrie van de regio Eindhoven 1870- 1920

Dat Eindhoven groot is in innovatie is bekend. Philips is onlosmakelijk verbonden met de lampenindustrie en met de uitvinding van de cassette, de videoband en de dvd. De innovatie blijft bovendien niet beperkt tot deze Eindhovense multinational. In de hele metropoolregio Eindhoven speelt de pioniersgeest een prominente rol. Denk aan de Automotive Campus in Helmond en het Veldhovense ASML. Het laatste bedrijf won in 2021 zelfs de Nederlandse Innovatie Prijs, mede vanwege het stimuleren van kennisuitwisseling. Dankzij het innovatieve karakter staat Eindhoven bekend als 'Brainport' en hoewel dit een modern begrip is, is het geen nieuwe ontwikkeling.

Geologie en erfgoed komen samen in Geopark Schelde Delta

Waarom staat dat kasteel uitgerekend op die ene plek? En waarom is nou net daar een dorp verdronken? In het antwoord op dat soort vragen, die vaak opborrelen wanneer je ergens in de buitenlucht rondrijdt of -loopt, spelen het landschap en de ondergrond vaker dan gedacht een grote rol. De relatie tussen cultureel erfgoed en geologie is desondanks vaak onderbelicht.

Geopark Schelde Delta (in oprichting) wil daar verandering in brengen. Het verwerven van een UNESCO-status is het volgende onderdeel van dat plan.

Alphen, het alpha van de heemkunde in Brabant

We lezen in dit tijdschrift: "Het kostte enige moeite om een afspraak in Alphen te maken, maar dan heb je ook wat. Op een mooie avond in juni wachtte het zevenkoppig bestuur ons op in de voormalige consistoriekamer van het hervormde kerkje van Alphen, nu het oudheidkundig streekmuseum. De mogelijke angst dat we overspoeld zouden worden door al die bestuursleden met een eigen verhaal en een eigen ei om te leggen, werd snel gelogenstraft door de voorzitter. Hij voerde namens allen het woord, af en toe aangevuld of ondersteund door een van de andere bestuursleden. Wat volgde was een plezierig, maar een "to the point gesprek".

Heemschut, september 2023

Participatie schept verplichtingen Hans Buis

Participatie neemt in de Omgevingswet een gewichtige plaats in. Tenminste, dat straalt de wet uit. Wat is er geregeld over participatie en wat wordt er bij het ingaan van de wet op 1 januari 2024 anders, vergeleken met nu? Participatie moet, zegt de wet, maar geeft welbewust niet aan hoe dat vorm moet krijgen. Dat kan iedere gemeente het beste zelf bepalen, vindt de regering. De Omgevingswet gaat ervan uit dat het betrekken van belanghebbenden, vanaf het begin bij het besluitvormingsproces, de kwaliteit van wat besloten wordt ten goede komt.

Dat zou dan weer het draagvlak voor veranderingen in de omgeving vergroten. Mooi meegenomen, vindt de regering in de Memorie van Toelichting, want dit zal 'doorgaans ook leiden tot een afname van het aantal zienswijzen en bezwaar- en beroepsschriften.

100 JAAR OP DE BRES De Hollandsche Molen

De Hollandsche Molen viert dit jaar haar eeuwfeest. Als eigentijdse organisatie gaat de vereniging samen met de talloze vrijwilligers in het land voorop in de strijd voor het behoud van het mooiste en meest beeldbepalende icoon van ons land.

Dankzij de inzet van de vereniging kunnen we tegenwoordig nog van circa 1200 wind- en watermolens in ons land genieten.

Honderd jaar geleden, op 15 mei 1923, wordt in Amsterdam De Hollandsche Molen, vereniging tot behoud van molens in Nederland opgericht. Vanaf dat moment is geprobeerd de neergang van het Nederlandse molenbestand tot staan te brengen. In de beginjaren spant De Hollandsche Molen zich vooral in om molens in bedrijf te houden, onder meer door technische verbeteringen. Zelfs wordt een heuse prijsvraag uitgeschreven om de molen letterlijk economisch efficiënt te laten meedraaien. Enkele mijlpalen van de vereniging verwoord.

1925

Om 'De Adriaan' van de ondergang te redden neemt de jonge vereniging in mei 'het kloeki besluit' de molen in Haarlem te kopen voor f 12.100. Het is de eerste molen in eigendom van De Hollandsche Molen.

1952

Koningin Juliana wordt de eerste beschermvrouwe van De Hollandsche Molen. Zij wordt in 1981 opgevolgd door prins Claus, die de functie bekleedt tot zijn dood in 2002. Prins Friso is beschermheer van 2005 tot zijn overlijden in 2013: Sinds 2014 is prinses Beatrix beschermvrouwe van De Hollandsche Molen.

1954

Molennieuws, het orgaan van de vereniging verschijnt in mei voor de eerste maal. In dit nummer wordt medegedeeld dat het bedoeling is driemaal per jaar te verschijnen

Heggen en hagen van historie naar heden

Voor tijdreizigers uit 1850 zal het huidige agrarische landschap nauwelijks nog herkenbaar zijn. Ooit waren de hoger gelegen delen van Nederland bezaaid met heggen en hagen. Door ingrepen in de 20^e eeuw resteert daarvan slechts een fractie. Stichting Hoopheggen stimuleert landeigenaren tot het herplanten van heggen.

Vlaamse Stam tijdschrift voor familiegeschiedenis

Genealogie digitaal.

Rijksarchief: Ontdek onze nieuwe genealogische website

Het nieuwe webadres is: **<https://genealogie.arch.be>**

Goed nieuws voor doorwinterde genealogen en al wie op zoek wil gaan naar sporen van zijn of haar voorouders: de nieuwe website met de genealogische bronnen van het Rijksarchief staat online! De zoekrobot bevat ruim 38,6 miljoen geboorte-, doop-, huwelijks-, overlijdens- en begrafenisakten evenals de tienjarige tafels voor heel - België.

Alle bronnen zijn gratis raadpleegbaar. We hopen dat deze langverwachte lancering alle verwachtingen inlost!

Met dit nieuw genealogieportaal wil het Rijksarchief in de eerste plaats het genealogisch onderzoek faciliteren in 28.527 parochieregisters (tot 1796) en 36.780 registers van de burgerlijke stand (vanaf 1796), zowel gedigitaliseerde originelen als microfilms. Daartoe werd een nieuwe interface ontwikkeld die een snellere raadpleging en een vlottere weer-gave mogelijk maakt én waarmee je akten kan downloaden. Zoals voorheen moet je ingelogd zijn om toegang te krijgen tot de gedigitaliseerde akten.

ACTIVITEITEN VAN DERDEN

Uitnodiging uitreiking Knippenbergprijs 2023

Het bestuur van de Stichting Knippenbergprijs heeft het genoegen u uit te nodigen voor de uitreiking van de Knippenbergprijs 2023:

zaterdag 18 november 2023 om 14.00

Boterkerkje, Vrijthof 3 te Oirschot

Dagvoorzitter: Peter van Overbruggen

PROGRAMMA

- 13.30: Inloop en ontvangst met koffie en thee
- 14.00: Openingswoord door Ineke Strouken, voorzitter Stichting Knippenbergprijs
- 14.10: Korte schets van het thema Knippenbergprijs 2023: 'Monumenten op de kaart'
- 14.20: Presentatie door heemkundekring Paulus van Daesdonck uit Ulvenhout, winnaar Knippenbergprijs 2021.
- 14.40: Muzikaal intermezzo
- 14.50: Presentatie 1^e genomineerde: Heemkundekring de Kleine Meijerij Oisterwijk.
- 15.10: Presentatie 2^e genomineerde: MoNUment van de week Tilburg.
- 15.30: Presentatie 3^e genomineerde: Dorpshuis Hart van Spoordonk.
- 15.50: Muzikaal intermezzo
- 16.00: Voorlezen van het juryrapport door de juryvoorzitter Peter van Overbruggen en bekendmaking prijswinnaar.
- 16.10: Uitreiking Knippenbergpenning 2023 door voorzitter van Brabants Heem Henk Hellegers en Ineke Strouken, voorzitter van stichting Knippenbergprijs.
- 16.20: Afsluitend drankje

Het bestuur van de stichting Knippenbergprijs en Brabants Heem hopen u op 18 november te verwelkomen. Wilt u ons per ommegaande per e-mail laten weten of u met een of twee personen komt.

U kunt uw bericht sturen naar: theocuijpers@gmail.com

Meer informatie over de Knippenbergprijs, de aanmeldingen en de nominaties kunt u lezen op: www.brabantsheem.nl/knippenbergpenning/

Verdieping voor erfgoedvrijwilligers met gratis online trainingen

Vrijwilligers zijn onmisbaar in de erfgoedsector. Vele duizenden vrijwilligers zetten zich in om ons erfgoed te beheren, toegankelijk te houden en beleefbaar te maken. Om hen daarbij te ondersteunen en te inspireren kunnen erfgoedvrijwilligers vanaf nu kosteloos online trainingen volgen via het vrijwilligersplatform erfgoedvrijwilliger.nl. De trainingen worden in samenwerking met Leer Je Erfgoed aangeboden.

Verdieping voor vrijwilligers

Via de website erfgoedvrijwilliger.nl vinden geïnteresseerden vrijwilligerswerk in hun eigen omgeving dat past bij hun interesses. Of je nu houdt van werken met bezoekers als rondleider, of liever achter de schermen aan de slag gaat met bijvoorbeeld het digitaliseren van collecties. Maar erfgoedvrijwilliger.nl is meer dan alleen een vacaturebank. Via de pagina 'Verdieping' vinden erfgoedvrijwilligers extra informatie en handvatten die van pas komt bij het uitoefenen van hun vrijwilligerswerk.

Daarmee voorziet erfgoedvrijwilliger.nl in de grote behoefte aan deskundigheidsbevordering onder vrijwilligers.

Gratis online trainingen

Sinds kort is de pagina 'Verdieping', dankzij een samenwerking tussen e-learningplatform Leer je Erfgoed en Erfgoedvrijwilliger, uitgebreid met nieuwe online trainingen.

Erfgoedvrijwilligers kunnen zo op een leuke en makkelijke manier online meer leren over werken met en in erfgoed. Want hoe vertel je een inspirerend verhaal? Waar moet je rekening mee houden als je gaat schoonmaken? Of hoe stuur je een groep vrijwilligers aan? Vrijwilligers kunnen de online modules gratis volgen op een plaats en tijdstip dat hen uitkomt. Het enige wat je hoeft te doen is een account aanmaken. Leer je Erfgoed voegt bovendien regelmatig nieuwe trainingen aan haar aanbod toe. Zet jij je als vrij-williger in bij een museum, historische vereniging of andere erfgoedorganisatie? Neem dan eens een kijkje op erfgoedvrijwilliger.nl/verdieping en start met het uitbreiden van je kennis.

Over Erfgoedvrijwilliger.nl

Erfgoedvrijwilliger is een initiatief van de provinciale erfgoedhuizen (OPEN) om vrijwilligers en organisaties in de erfgoedsector te ondersteunen. Kijk voor meer informatie op erfgoedvrijwilliger.nl

Contactgegevens Erfgoed

Brabant Waterstraat 16

5211 JD 's-Hertogenbosch

tel.: +31 (0)73 - 615 62 62

fax: +31 (0)73 - 615 62 63

e-mail: info@erfgoedbrabant.nl

Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) Kempen en Peelland

Cursussen in 2023

Cursus Genealogie voor Beginners

Deze cursus voor startende stamboomonderzoekers wordt georganiseerd door de Volksuniversiteit Eindhoven in samenwerking met het RHCe - Regionaal Historisch Centrum Eindhoven en de NGV - Nederlands Genealogische Vereniging afdeling Kempen en Peelland.

De cursus wordt gehouden op 5 maandagavonden en **start op maandagavond 13 november** a.s. van 19.00 uur - 21.30 uur in het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven, Raiffeissenstraat 18. Het RHCe is gelegen in het centrum van Eindhoven, op 10 minuten lopen van het Centraal Station. Het RHCe is vanaf een half uur voor aanvang open. Er is een groot parkeerterrein t.o. het RHC-e. Let op: Parkeren is op eigen kosten.

Aanmelden: Via de website van de Volksuniversiteit: vu-eindhoven.nl

Mocht u nog vragen hebben dan kunt u mij via mijn mobiele nummer of e-mailadres bereiken. *Ferry Kroon NGV / KPL Cursuscoördinator*

Tentoonstelling in Deurne

De Heemkundekring H.N. Ouwerling nodigt u uit voor de opening van de tentoonstelling Beeldende kunst thuis en op straat. De tentoonstelling loopt t/m 7 januari 2024. Het Heemhuis (Stationsstraat 73 in Deurne) is iedere tweede en vierde zondag van de maand van 14.00 tot 17.00 uur en iedere dinsdag geopend van 19.00 tot 21.00 uur. De opening is op 24 september 2023 om 14.30 uur en wordt ingeleid door Jan Gerrits.

EN TOT SLOT....

Ons mooie Heemhuis waar u dinsdagochtend kunt binnenlopen en op woensdagavond na afspraak uw historische studie kunt verrichten.